

**O`ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O`RTA
MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI

«Tasdiqlayman»
GulDU O`quv ishlari
prorektori F.Sharipov
“ ____ ” avgust 2018 y.

**«O`ZBEKISTON TARIXI» (umumkasbiy kuzgi) fanidan
3-kurs tarix ta`lim yo`nalishi uchun
ISHCHI-O`QUV DASTUR
2018-2019 o`quv yili**

Umumiyo`quv soati: 114 soat
Shu jumladan:
    Ma'ruza: 28 soat
    Seminar: 28 soat
    Mustaqil ta`lim: 58 soat

Guliston-2018

Fanning ishchi o'quv dasturi namunaviy o'quv dasturi va o'quv rejasiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchi: t.f.n. kat.o'q. _____ O' Erbo'tayeva

Taqrizchi: dots. B.To'yচিবোব _____

Fanning ishchi o'quv dasturi “___” _____ dagi ___ - sonli majlisida ko'rib chiqilib, fakultet Ilmiy-uslubiy Kengashida ko'rib chiqish uchun tavsiya qilindi.

Fanning ishchi o'quv dasturi “Ijtimoiy-iqtisodiy” fakulteti Ilmiy-uslubiy Kengashining 2018 yil “___” _____ dagi “___” - sonli majlisida tasdiqlandi.

Kafedra mudiri: _____ S.Qudratov

Fakultet Ilmiy-uslubiy

Kengashi raisi: _____ t.f.n. B.To'yচিবোব

Faning ishchi o'quv dasturi GulDU o'quv-uslubiy Kengashining 2018 yil “___” avgust № ___-sonli majlisida muhokama etildi va tasdiqlandi.

FANNING MAQSADI VA VAZIFALARI

1.1.Fanning maqsadi: Buyuk istiqlolimiz sharofati ila “biz tariximiz, madaniyatimizni o’zimiz va butun dunyo uchun hamqayta tiklayotgan” hozirgi o’tish bosqichida O’zbekiston tarixi fani va uning milliy istiqlol mafkurasini, milliy g’oya ruhida tadqiq etish va o’qitish davlar siyosati darajasiga olib chiqildi. Ta’lim tizimi barcha boshqichlarida Vatan tarixi o’qitilmoqda.

Davlatimiz, shaxsan Prezidentimiz Islom Karimovning sa’y-harakatlari, tashabbusi bilan Vatanimiz tarixiga bo’lgan mexr-muruvvati tufayli Davlat va jamiyat qurish akademiyasi huzurida O’zbekistonning yangi tarixi markazi tashkil etildi.

“O’zbekiston tarixi” (umumkasbiy) fanining mazkur dasturi O’zbekiston Respublikasining “Ta’lim to`g`risida”gi qonuni asosida va Kadrlar tayyorlash Milliy dasturi asosida kelib chiqib, davlat standartlari bo`yicha bakalavriat darajasidagi malakali mutaxassislar tayyorlashni, ularga O’zbekiston tarixi eng suronli bo’lgan davri XIX asrning so’nggida yuz bergen voqealar, Podsho Rossiyasida 1917 yilda yuz bergen inqilobning Turkistonga ta’sirini o’rganadi. Mazkur davrda yana – sovetlar istibdodining o’rnatalishidan 1991- yil 31 – avgust – O’zbekiston Respublikasining mustaqillik taraqqiyon yo’liga kirgan davriga qadar bo’lgan juda katta davrni o]z ichiga qamrab olgan. Yurtboshimiz aytganlaridek: “o`z tarixini bilgan undan ruhiy quvvat oladigan xalqni yengib bo`lmaydi”. “O’zbekiston tarixi” (umumkasbiy) fani 1- ijtimoiy-gumanitar fanlar blokiga kirib, Tarix ta’lim yo`nalishi 3-kurs I-semestr talabalariga Vatanimiz tarixini chuqurroq, ilmiy jihatdan asoslangan holda, manbalarga tayanib o`rganiladi.

1.2.Fanning vazifalari: Yuqorida ta’kidlangan maqsaddan kelib chiqib, fanni o’qitishda quyidagi vazifalarni hal etish ko’zda tutiladi:

- O’zbekistonning chinakam farzandlarini vatanparvarlik ruxida tarbiyalash;
- Podsho imperiyasida 1917 yil sodir bo’lgan ijtimoiy-siyosiy inqilobning mohiyatini tadqiqotlar natijasi orqali o’rganish;
- O’rta Osiyo, xususan O’zbekiston hududidagi rus bosqiniga qarsh milliy ozodlik harakatlarini haqida talabalarga tushuncha berish;
- Turkistonda tuzilgan milliy davlat Turkiston Muhtoriyati faoliyatini yoritib berish;
- II-jaxon urushida Fashizm ustidan qozonilgan g’alabaga o’zbeklarning qoshgan xissasini tavsiflab berish;
- bo’lajak mutaxassis kadrlarga og’ir siyosiy davrda jamoat arbobi Sh.Rashidov davlat arbobi sifatida amalgam oshirgan jasoratini yoshlar ongiga chuqur milliy va umuminsoniy tarixiy, g’oyaviy-siyosiy, ilmiy-nazariy dunyoqarash sifatida singdirish, shu maqsadda tarixiy ilmni keng o’rgatish;
- Tarixiy manbalar bilan ishslash malakalarini takomillashtirish;
- yoshlarda vatanparvarlik va harbiy jasoratni, milliy g’urur va Vatanga sadoqatlikni tarbiyalash;
- Bo’lajak mutaxassis kadrlarni milliy va umuminsoniy qadriyatlarga sodiqlik ruhida tarbiyalash, ularga tarixiy, g’oyaviy-siyosiy, ilmiy-nazariy dunyoqarashni singdirish, shu maqsadda tarixiy ilmni keng o’rgatish. talabalarni kelajakda voqeal-hodisalarini oldindan ko’ra bilishga ko’maklashish;
- etuk mutaxassislar bo’lib etishishlari uchun kerakli bilim, ko’nikma va malakalarga ega bo’lishda yordamlashish.

1.3 Fanni o’rganishda Vazirlar Mahkamasi qarorlari, Prezident farmonlari, statistik

ma'lumotlardan, shuningdek mushohada, tahlil, kuzatish, analiz va sintez, induktsiya va deduktsiya usullaridang keng foydalaniladi.

1.4. «O'zbekiston tarixi» kursini o'rganish jarayonida mavjud o'quv dasturiga asoslangan holda masalalarning tub mohiyati, tarixiy-madaniy jaraenlarning asoslari, omillari va rivojlanishi, sabablari, oqibatlari va natijalariga katta e'tibor qaratiladi. Vatanimiz hududida yuzaga kelgan ijtimoiy-siyosiy va iqtisodiy tanglik davri, sovetlar istibdodi, O'rta Osiyo xududida amalga oshirilgan milliy xududiy chegaralanish, O'zbekistonning 1946-85 yillardagi ijtimoiy-siyosiy va iqtisodiy jarayonlar haqida xolisona xulosalar chiqariladi.

1.5. Fanni o'zlashtirgan talabaning malakaviy darajalari

Fanni o'zlashtirgan talaba:

- O'zbekiston tarixinining asosiy bosqichlari; O'zbekiston tarixinining ma'lum bir tarixiy hodisalari; jahon tarixida O'zbekistonning o'mni;

- Zamonaviy jarayonlarda O'zbekistonning jahon hamjamiyati bilan integratsiyasi; tarixiylik va xolislik nuqtai nazaridan O'zbekiston tarixi muammolarning ishlab chiqilishi jarayonlarini **bilishi** kerak;

Vatan tarixini bilishi; ma'naviy-milliy va umuminsoniy masalalar bo'yicha o'z qarashlarini ilmiy asoslashni va ifodalashni bilishi, milliy mustaqillik g'oyalariga amal qiladigan faol hayotiy dunyoqarashga ega bo'lishi; bakalavriat yo'nalishiga mutanosib ravishda raqobatbordosh umumkasbiy tayyorgarlikka ega bo'lishi; yangi bilimlarni mustaqil egallay olishi, o'z faoliyatini ilmiy asosda tashkil etishi va o'zini kamolotga yetkazish ustida ishlay bilishi; ta'lim yo'nalishi bo'yicha oliy ma'lumotli shaxslarga tegishli lavozimlarning bo'sh o'rinxarida mustaqil ishlay olish tajribasiga ega bo'lishi; bakalavriatning tegishli yo'nalishi doirasida tanlangan ixtisoslik bo'yicha magistratura oliy ta'limini davom ettirish **malakalariga ega bo'lishi** kerak.

- O'zbekiston tarixidagi ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar, xo'jalik - faoliyati, ma'naviy madaniyatning mohiyatini bilishi;

1.6. Fanning o'quv rejasidagi fanlar bilan bog'liqligi

O'zbekiston tarixi (umumkasbiy) fanini chuqur o'zlashtirish, nazariy va amaliy masalalar echimini to'liq nihoyasiga etkazish uchun qator fundamental fanlarga asoslanadi, chunonchi: Xronologiya, Juhon tarixi, Arxivshunoslik, Tarixiy o'lkashunoslik, Tarixiy geografiya, Iqtisodiyot fanlaridan yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak.

O'zbekiston tarixi (umumkasbiy) fanida fanning predmetini yoritish fanning, o'rganishning ahamiyatini ochib berish, O'zbekiston tarixi davrlashtirishni tushuntirish va xronologiyasini ko'rsatish;

1.7. Fanni o'qitishda pedagogik va axborot texnologiyalaridan foydalanish

Talabalarning O'zbekiston tarixi fanini o'zlashtirishlari uchun o'qitishning ilg'or usullaridan foydalanish, yangi informatsion-pedagogik texnologiyalarni tadbiq qilish muhim ahamiyatga egadir. Fanning o'zlashtirishda darslik, o'quv va uslubiy qo'llannmalar, ma'ruza matnlari, tarqatma materiallar, taqdimotlardan foydalaniladi.

Dasturda berilgan mavzular, ma'ruza, seminar shaklda olib boriladi. Shuningdek, fanning dolzarb masalalari, mustaqil ish sifatida talabalarga o'zlashtirish uchun beriladi. Fan zamonaviy pedagog texnologiyaning "Bumerang", FSMU, Klaster, Insert, Aqliy hujum va boshqa interfaol usullar va taqdimotlardan foydalaniladi.

1.8. Fanning ishlab chiqarishdagi o'rni

Ilmiy tadqiqot muassasalarida, laboratoriyalarda kichik ilmiy xodim va yordamchi lavozimlarda ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borishi; umumiy va o'rta maxsus, kasbiy ta'lim (shuningdek, akademiy litseylar, kasb-hunar kollejlarida, o'rta umum ta'lim maktablarida) darslari beruvchi. Shuning uchun o'quv yurtlarida tarix va jamiyatshunoslik fanlari o'qituvchilari sifatida o'qituvchi va uslubiyat ishlari bo'yicha mas'ul vazifalarni bajarishi; muzey lektori va ekskursavodlar sifatida lektorlik, ekskursiya ishlarida; vazirliklarning o'quv ilmiy bilimlari, tarmoq institutlari, oliy ta'lim muassasalari, o'rta maxsus kasb-hunar ta'limida ishlash kabi kasbiy faoliyat turlarini bajarishi va tarix fanlaridan dars berishi mumkin

FANDAN O'TILADIGAN MAVZULAR VA UALAR BO'YICHA MASHG'ULOT TURLARIGA AJRATILGAN SOATLARNING TAQSIMOTI

№	Fanning bo'limi va mavzusi, ma'ruza mazmuni		Soatlar			
	Ma'ruza mavzulari	Seminar mavzulari	Jami	Ma'ruza	Seminar mashg'uloti	MT
1	Chorizmning Turkiston-dagi ruslashtirish siyosati va uning oqibatlari.	Jadidchilik harakatining ijtimoiy-siyosiy mohiyati va jadidlar tafakkuri.	4	2	2	
2	1917 yil fevral inqilobi va Oktyabr to'ntarishi.	Turkiston o'lkasida jadidchilik harakati.	4	2	2	
3	Turkiston muhtoriyati-milliy demokratik davlatchilikning dastlabki tajribasi	O'zbekiston shiddatli o'zgarishlar davrida (1917-1920 yillar)	4	2	2	
4	Buxoro va Xiva sovetlar bosqini arafasida. Yosh xivaliklar va Yosh buxoroliklar faoliyati.	Turkiston Muxtoriyati. Sovet hokimiyatiga qarshi kurash va uning oqibatlari	4	2	2	
5	O'rta Osiyoda Milliy hududiy chegaralanish: maqsad va mohiyati. O'zbekiston SSRning tashkil topishi.	Turkiston o'lkasi, Xiva va Buxorodagi qurolli muxolifat. XXSR va BXSR ning tashkil topishi	4	2	2	
6	O'rta Osiyoda sovetlarning 20-30 yillarda yuritgan mustamlakachilik siyosati	O'rta Osiyoda milliy – chegaralanish va uning oqibatlari.	4	2	2	
7	1917-1941 yillarda Qoraqolpog'iston.	1917-1941 yillarda Qoraqolpog'iston.	4	2	2	
8	O'zbekiston 1925-1941	Sovet hukumatining islom	4	2	2	

	yillarda	diniga munosabati.				
		ON				24
9	O'zbekiston ikkinchi Jahon urushi yillarda (1941-1945 yillar)	XX asrning 30 yillarida O'zbekistonda ijtimoiy – iqtisodiy va madaniy hayot.	4	2	2	
10	O'zbekiston 1946-1985 yillarda	O'zbekiston SSRning tashkil topishi. 1925-1941 yillarda O'zbekistondagi ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy hayotdagi ziddiyatlar	4	2	2	
11	Milliy uyg'onishning yangi bosqichi. SSSRning parchalanishi.	Jahon urushining boshlanishi. O'zbekistonning bu urushga qatnashish sabablari.	4	2	2	
12		Urush yillarda O'zbekiston sanoati va qishloq xo'jaligi	2	-	2	
13		Urush yillarda fan, maorif va madaniyat.	2	-	2	
14		O'zbekistonning 1946-1985 yillardagi taraqqiyotidagi ziddiyatlar	2	-	2	
15		O'zbekiston mustaqillik yo'lida (1985-1991 yillar)	2	-	2	
	ON					24
	YaN					
	Jami		114	28	28	58

II. FANNING MAZMUNI

2.1. MA`RUZA MAVZULARI, KO'RILADIGAN MASALALAR VA VAQT:

1. MAVZU: Chorizmning Turkistondagi ruslashtirish siyosati va uning oqibatlari. (2 soat)

XX asr boshlarida Turkistonda ijtimoiy hayot. O'lkani boshqarish maqsadida rus aholisining ko'chirilib keltirilishi. Rossiya monopolistik kapitalining o'lka xalq xo'jaligining barcha tarmoqlariga kirib kelishi. Turkiston iqtisodiyotida Rossiya monopolistik mavqeining kuchayib borishi. Ruslashtirish siyosatining oqibatlari.

(A-1, 3-21; A-4, 3-23;A-16, 6-18;Q-6, 11-16)

2. MAVZU: 1917 yil fevral inqilobi va Oktyabr to'ntarishi. (2 soat)

1917 yil boshlarida Rossiyadagi siyosiy vaziyat, Petrograddagi inqilobiy voqealarning nihoyasiga etishi.Monarxiyaning ag'darilishi Rossiyada tuzilgan qo'shxokimiyat. Fevral demokratik inqilobining o'ziga xosligi. Rossiyadagi fevral burjua-demokratik inqilobining Turkiston o'lkasi musulmon aholisining siyosiy jihatdan uyg'onishiga ta'siri. O'lkada Qo'shxokimiyatning tarkib topa boshlanishi. Sovetlarlarning tuzilishi, Turkiston komiteti va uning faoliyati. Toshkent soveti, Milliy demokratiya, jadidlar harakati, mahalliy aholining jamoat

tashkilotlari. Xalq vakillarining birinchi majlisi. «Sho'roi islom» tashkilotining tuzilishi va uning faoliyati. Toshkentda musulmonlarning butun Turkiston s'ezdi (1917 y. 17-21 aprel) va unda ko'rilgan masalalar, s'ezdning so'ngi majlisida - Turkiston o'lka musulmonlari Sho'rosi. («O'lcamussho'ro»)ning tuzish to'g'risida qabul qilgan qarori, Nizomi va ushbu tashkilot a'zolarining faoliyati hamda Turkiston jamoatchiligi tomonidan Milliy Markaz deb e'tirof etilishi. (A-13, 18-40; A-15, 5-14; Q-1, 81-90; Q-10, 13-27)

3. MAVZU: Turkiston muhtoriyati- milliy demokratik davlatchilikning dastlabki tajribasi (2 soat)

Toshkentdagagi Xalq Komissarlari Kengashi va «Markaziy Sho'roi Islom» tashkilot o'rtasidagi xokimiyat masalalariga doir ziddiyatlarning keskin tus olishi. Milliy Markazning o'z faoliyatini Qo'qondan turib davom ettirishga qilgan qarori. 1917 yil Qo'qon shahrida o'lka musulmonlarining IV favqulodda s'ezdining ish boshlashi va Turkistonni Rossiya Federativ Respublikasi tarkibida hududiy jihatdan muhtor deb e'lon qilinganligi. Turkiston muhtoriyati rahbarlari va ularning faoliyati. Turkistonda xalq hukumatini keng jamoatchilik tomonidan olqishlanishi. Turkiston muhtoriyati hukumati tuzilganidan keyingi siyosiy kurashlar. Turkiston hukumatini muhtoriyatining sovet hukumati tomonidan tor-mor etilishi. Qo'qon fojeasi, uning ayanchli oqibatlari va sovetlarning o'lkada yakkha hukmron bo'lib qolishlari. Sovetlarning iqtisodiy tadbirlari va ularning oqibatlari.

(A-4, 60-99; A-15, 45-77; Q-2, 24-47;)

4. MAVZU: Buxoro va Xiva sovetlar bosqini arafasida. Yosh xivaliklar va Yosh buxoroliklar faoliyati. (2 soat)

1917-1920 yillarda Xiva xonligidagi ijtimoiy - iqtisodiy ahvol. Siyosiy o'zgarishlar (Yosh xivaliklar partiyasi faoliyati). Xonlikda vaziyatning keskinlashib borishi. Asfandiyorxonning olib borgan ichki va tashqi siyosati. Junaidxonning (1857-1938) faoliyati. Asfandiyorxonning o'ldirilishi va Said Abdulloni xon deb e'lon qilinishi va uning taxtdan voz kechishi. Hokimiyatni muvaqqat inqilobiy xukumat qo'liga o'tishi. 1920-1924 yillarda Xorazmdagi ijtimoiy-siyosiy jarayonlar, Butunxorazm birinchi qurultoyi va Xorazm Xalq Sovet respublikasi tuzilganligini e'lon qilinishi (1920 yil 26 aprel). Xukumat raisi Polvonniyoz Xoji Yusupov, muovinlari - Jumaniyoz Sultonmurodov, Qo'shmamedxon Sapievlar faoliyati. G'oyaviy siyosiy kurash. Xorazmda vatanparvarlar harakati. Xalq xo'jaligining ahvoli, aholi turmush darajasi. 1917-1920 yillarda Buxaro amirligidagi ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy vaziyat. Amir Said Olimxon yurgizgan ichki va tashqi siyosati.

(A-1, 191-200; A-2, 115-146; Q-10, 45-79.)

5. MAVZU: O'rta Osiyoda Milliy hududiy chegaralanish: maqsad va mohiyati. O'zbekiston SSRning tashkil topishi. (2 soat)

O'rta Osiyo - Turkiston xalqlarining yagona va umumiy vatanı «Markaz»ning tarixan tarkib topgan uchta (Turkiston, Buxoro va Xorazm) davlatlarini tugatib o'rniga yangi davlat tuzish g'oyasi (1920 y.). Milliy respublikalar va viloyatlar tuzishga ko'rsatma berilishi va uning siyosiy jihatdan asoslanishi. TASSRni bo'lib tashlash, Buxoro hamda Xorazm Xalq Sovet Respublikalarini tuzish uchun RKP (b) MK hamda Turkkomissiya o'tkazgan tadbirlari, tuzgan loyihalari o'tkazgan taiziyiplar va chiqargan qarorlari. Turkkomissiya raisi Ya. Rudzutak bilan Turor Riskulov boshchiligidagi bir guruh milliy etakchilar o'rtasidagi munozarali nizolar. Mintaqaviy milliy - hududiy jihatidan qayta tuzish masalasini partiya organlarida muhokama qilinishi. O'rta Osiyo byurosi (Sredazbyuro)ning roli (1922-1923 yy.).

(A-4, 133-172; A-15, 164-186; Q-10, 30-75.)

6. MAVZU: O’rta Osiyoda sovetlarning 20-30 yillarda yuritgan mustamlakachilik siyosati (2 soat)

Oktyabr harbiy to’ntarishi oqibatlari. O’rta Osiyo hududlarida mustamlakachilik tartibotlarining mustaxkamlanishi. Milliy ozodlikka otlangan tub erli musulmon aholini zo’rlik va kuch bilan bostirilishi.Turkistonni RSFSR tarkibidagi muxtor jumxuriyatiga aylanishiyu Sovetlar tomonidan xalq ommasi ongiga sovetlar va kompartiya tuzumining singdirilishiyu Ma’naviy – mafkuraviy sohaning jadallahishi.

(A-14, 110-125;A-16, 186-218;Q-11, 27-44)

7. MAVZU: 1917-1941 yillarda Qoraqolpog’iston. (2 soat)

Turkiston o’lkasining Amudaryo bo’limi va Xiva xonligining vatanparvar kuchlarini milliy ozodlik va mustaqillik uchun kurash jabhalarida boy tajriba ortirishlari.Er munosabatlar. «Harbiy kommunizm» siyosati, yangi iqtisodiy siyosat va er islohotlarini o’tkazilishi. Sovetlar hukmronligining Amudaryo viloyati iqtisodiyotiga salbiy ta’siri. Kadrlarga bo’lgan nomutanosib siyosat bolsheviklarning 1917-1924 yillarda Qoraqolpog’iston muhitiga (zo’rlab) tiqishtirgan sovet xokimiyati va uning milliy siyosati. Milliy mustaqillik uchun kurashning davom etishi. Qoraqolpog’iston muhtor viloyatining tuzilishi (1925 fevral), xo’jalik sohasidagi islohotlar. Qishloq xo’jaligidagi o’zgarishlar. Qishloq xo’jaligini jamoalashtirish. 30-yillardagi iqtisodiy hayot.

(A-1, 33-38; A-2, 21-49; Q-11, 3-15; Q-9, 16-22)

8. MAVZU: O’zbekiston 1925-1941 yillarda (2 soat)

O’zbekistonning ijtimoiy-siyosiy rivojlanishi. SSSRda boshqaruvning ma’muriy-buyruqbozlik tuzimining qaror topishi va mustahkamlanishi. Partiyaning davlat apparatini «mahalliylashtirish» niqobi ostida yurgizgan siyosati. O’zbekiston SSRning yangi Konstitutsiyasini qabul qilinishi va uning respublikada ma’muriy-buyruqbozlik tizimini mustahkamlashdagi roli. Mustabid tuzimning qatog’onlik siyosati. «Inog’omovchilik», «o’n sakkizlar guruhi», «Qosimovchilik». Partiya, sovet xo’jalik xodimlari, harbiylar, ziyolilar, ruhoniylar, ishchilar va kolxozchilar orasida ham «tozalash» ishlarini o’tkazilishi. Milliy rahbar kadrlar hayoti va faoliyati. “Katta qirgin” Sovet qatag’on siyosatining asoratlari.

(A-6, 105-112; A-8, 75-89; Q-6, 36-58;)

9. MAVZU: O’zbekiston ikkinchi Jahon urushi yillarida (1941-1945 yillar) (2 soat)

O’zbek xalqining yuksak gumanizmi. Urushning og’ir yillarida o’zbek xalqining asosiy ma’naviy-ahloqiy hususiyatlari va insorparvarligining yorqin namoyon bo’lishi. Ikkinci jahon urushida Qoraqalpog’iston respublikasi mehnatkashlarining faol ishtiroti. Respublika ijtimoiy-iqtisodiy salohiyatini urushga safarbar etilishi - frontga safarbar qilinganlardan tuzilgan milliy brigadalar. Qoraqalpog’istonlik o’g’lonlarning jangohlardagi qahramonlik jasoratlari. Frontga yuborilgan qishloq xo’jalik maxsulotlari. Mudofaa uchun shaxsiy jamg’armalar. Evakuatsiya qilingan aholiga hamda jangchilar oilalariga g’amxo’rlik va mehribonlik. Depertatsiya qilingan xalqlarni O’zbekistondagi xayoti.

(A-8, 95-108; A-16, 79-88; Q-29, 3-15; Q -31, 15-35)

10. MAVZU: O’zbekiston 1946-1985 yillarda (2 soat)

Ijtimoiy siyosiy tuzum. Kompartiya siyosati va mafkurasidagi ko’zbo’yamachiliklar va uning inqirozga yo’l tutishi. KPSS yakka hukmronligining xalokat tomon borishi. Sh.R.Rashidovning davlat va jamoat arbobi sifatidagi faoliyati. Respublika sanoat taraqqiyotining bir tomonlama yo’nalishi. Sanoat tarmoqlari. O’zbekistonning industrial rivojlanishi – ishchi va mutaxassis kadrlar tayyorlash. Agrar sohadagi yutuq va kamchiliklar, ma’naviy madaniy hayot. Adabiyot va san’at.

(A-16, 27-61, A-17,52-58; Q-5, 3-51)

11. MAVZU: Milliy uyg'onishning yangi bosqichi. SSSRning parchalanishi. (2 soat)

Mamlakatdagi ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy hayot. O'zbekistonda ijtimoiy-siyosiy inqirozning yanada keskinlashuvi. O'zbek xalqining Milliy o'zligini anglashining boshlanishi. Millatlararo munosabatlarning keskinlashuvi. Qayta qurish davrida O'zbekiston iqtisodiyoti.
(A-12, 29-75; A-14, 74-75; Q-2, 70-75.)

2.2. SEMINVAR MASHG`ULOTLAR MAVZULARI, KO`RILADIGAN MASALALAR VA VAQT

Seminar mashg'ulotlarida talabalar O'zbekiston tarixi fanidan ma'ruza darslarida olgan nazariy bilimlarini mustahlash bilan birga, seminarlar mavzulari bo'yicha tayyorgarlik ko'rish jarayonida qo'shimcha adabiyotlar va tarixiy manbalar bilan tanishish orqali qo'shimcha bilim oladilar. Natijada ularning bilim doiralari ilmiy jihatdan asoslangan holda kengayadi.

1. MAVZU: Jadidchilik harakatining ijtimoiy-siyosiy mohiyati va jadidlar tafakkuri. (2 soat)

Turkiston o'lkasida mustamlaka sharoitida ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy hayot. Turkiston o'lkasida xom ashyo manbai va tayyor mahsulot bozoriga aylantirilishi. XIX asr oxirlarida o'lka xalqlari turmush tarzining yanada pasayib borishi. Milliy mustamlaka zulmning kuchayishi va uning natijasida xalq ommasining norozilik kayfiyati va norozilik harakatining kuchayishi. Jadidchilik harakatining vujudga kelishidagi tarixiy shart sharoitlar. Jadidchilik ijtimoiy-siyosiy, madaniy-ma'rifiy, g'oyaviy-mafkuraviy va istiqlolchilik harakati sifatida maydonga chiqishiga turtki bo'lgan omillar.

(A-4, 21-59; A-9, 18-40; A-10 8-13; Q-7, 15-23)

2. Turkiston o'lkasida jadidchilik harakati. (2 soat)

Turkiston o'lkasida jadidchilik harakati namoyondalari va ularning milliy uyg'onishda tutgan o'rni. Munavvarqori Abdurashidxonov (1878-1931), Abdulla Avloniy (1878-1934), Bexbudiy (1875-1919) va boshqalar. Jadid maktablari - «usuli savtiya», ya'ni tovush oxangiga asoslangan jadid maktablarining tashkil topishi va rivojlanishi. Jadid milliy matbuoti. Jadid madaniy-ma'rifiy tashkilotlari va jadid adabiyoti. Jadidlarning siyosiy qarashlari. Turkiston o'lkasida yangi siyosiy partiya va tashkilotlar. Sotsial demokratik g'oyalarning Turkiston o'lkasiga kirib kelishi.

(A-9, 18-40; A-17, 5-14; Q-7, 81-90; Q-8, 113-127)

3. O'zbekiston shiddatli o'zgarishlar davrida (1917-1920 yillar) (2 soat)

1917 yil boshlarida Rossiyadagi siyosiy vaziyat, Petrograddagi inqilobiy voqealarining nihoyasiga etishi. Monarxiyaning ag'darilishi Rossiyada tuzilgan qo'shxokimiyat. Fevral demokratik inqilobining o'ziga xosligi. Rossiyadagi fevral burjua-demokratik inqilobining Turkiston o'lkasida musulmon aholisining siyosiy jihatdan uyg'onishiga ta'siri. O'lkada Qo'shxokimiyatning tarkib topa boshlanishi. Sovetlarlarning tuzilishi, Turkiston komiteti va uning faoliyati. Toshkent soveti, Milliy demokratiya, jadidlar harakati, mahalliy aholining jamoat tashkilotlari. Xalq vakillarining birinchi majlisi. «Sho'roi Islom» tashkilotining tuzilishi va uning faoliyati.

(A-1, 60-109; A-2, 45-77; Q-32, 3-24, Q-47, 5-25, Q-42, 3-21. Q31, 33, 11, 42, 44, 47, 67, 68.)

4. Turkiston Muxtoriyati. Sovet hokimiyatiga qarshi kurash va uning oqibatlari (2 soat)

Toshkentdagi Xalq Komissarlari Kengashi va «Markaziy Sho'roi Islom» tashkilot o'rtasidagi xokimiyat masalalariga doir ziddiyatlarning keskin tus olishi. Milliy Markazning o'z faoliyatini Qo'qondan turib davom ettirishga qilgan qarori. 1917 yil Qo'qon shahrida o'lka musulmonlarining IV favqulodda se'zdining ish boshlashi va Turkistonni Rossiya Federativ Respublikasi tarkibida

hududiy jihatdan muhtor deb e'lon qilinganligi. Turkiston muhtoriyati rahbarlari va ularning faoliyati. Turkistonda xalq hukumatini keng jamoatchilik tomonidan olqishlanishi. Turkiston muhtoriyati hukumati tuzilganidan keyingi siyosiy kurashlar.

(A-12, 45-60; A-16, 77-94; Q-2, 9-25)

5. Turkiston o'lkasi, Xiva va Buxorodagi qurolli muxolifat. XXSR va BXSR ning tashkil topishi (2 soat)

1917-1920 yillarda Xiva xonligidagi ijtimoiy - iqtisodiy ahvol. Siyosiy o'zgarishlar (Yosh xivaliklar partiyasi faoliyati). Xonlikda vaziyatning keskinlashib borishi. Asfandiyorxonning olib borgan ichki va tashqi siyosati. Junaidxonning (1857-1938) faoliyati. Asfandiyorxonning o'ldirilishi va Said Abdulloni xon deb e'lon qilinishi va uning taxtdan voz kechishi. Hokimiyatni muvaqqat inqilobiy xukumat qo'liga o'tishi. 1920-1924 yillarda Xorazmdagi ijtimoiy-siyosiy jarayonlar, Butunxorazm birinchi qurultoyi va Xorazm Xalq Sovet respublikasi tuzilganligini e'lon qilinishi (1920 yil 26 aprel).

(A-1, 191-200; A-2, 115-146; Q-10, 45-79.)

6. O'rta Osiyoda milliy – chegaralanish va uning oqibatlari. (2 soat)

O'rta Osiyo - Turkiston xalqlarining yagona va umumiy vatani «Markaz»ning tarixan tarkib topgan uchta (Turkiston, Buxoro va Xorazm) davlatlarini tugatib o'rniga yangi davlat tuzish g'oyasi (1920 y.). Milliy respublikalar va viloyatlar tuzishga ko'rsatma berilishi va uning siyosiy jihatdan asoslanishi. TASSRni bo'lib tashlash, Buxoro hamda Xorazm Xalq Sovet Respublikalarini tuzish uchun RKP (b) MK hamda Turkkomissiya o'tkazgan tadbirlari, tuzgan loyihalari o'tkazgan taiziyiqlar va chiqargan qarorlari

(A-4, 133-172; A-15, 164-186; Q-10, 30-75.)

7. 1917-1941 yillarda Qoraqolpog'iston. (2 soat)

Turkiston o'lkasining Amudaryo bo'limi va Xiva xonligining vatanparvar kuchlarini milliy ozodlik va mustaqillik uchun kurash jabhalarida boy tajriba ortirishlari. Er munosabatlar. «Harbiy kommunizm» siyosati, yangi iqtisodiy siyosat va er islohotlarini o'tkazilishi. Sovetlar hukmronligining Amudaryo viloyati iqtisodiyotiga salbiy ta'siri. Kadrlarga bo'lgan nomutanosib siyosat bolsheviklarning 1917-1924 yillarda Qoraqolpog'iston muhitiga (zo'r lab) tiqishtirgan sovet xokimiyati va uning milliy siyosati. Milliy mustaqillik uchun kurashning davom etishi. Qoraqolpog'iston muhtor viloyatining tuzilishi (1925 fevral), xo'jalik sohasidagi islohotlar.

(A-1, 33-38; A-2, 21-49; Q-11, 3-15; Q-9, 16-22)

8. Sovet hukumatining islom diniga munosabati. (2 soat)

Bolsheviklarning “madaniy inqilobi” denga qarshi kurashda vaorifning qurol sifatida qo'llanishi. Sovet hukumatining milliy ta'lim va tarbiya tizimi ildiziga zarba berishi. Xalq ta'limi taraqqiyoti sur'atlarining pasayishi.

(A-1, 191-200; A-2, 115-146; Q-25, 45-79.)

9. XX asrning 30 yillarida O'zbekistonda ijtimoiy – iqtisodiy va madaniy hayot. (2 soat)

Oktyabr harbiy to'ntarishi oqibatlari. O'rta Osiyo hududlarida mustamlakachilik tartibotlarining mustaxkamlanishi. Milliy ozodlikka otlangan tub erli musulmon aholini zo'rlik va kuch bilan bostirilishi. Turkistonni RSFSR tarkibidagi muxtor jumxuriyatiga aylanishiyu Sovetlar tomonidan xalq ommasi ongiga sovetlar va kompartiya tuzumining singdirilishiyu Ma'nnaviy – mafkuraviy sohaning jadallahishi.

(A-14, 110-125; A-16, 186-218; Q-11, 27-44)

10. O'zbekiston SSRning tashkil topishi. 1925-1941 yillarda O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy hayotdagi ziddiyatlar (2 soat)

O'zbekistonning ijtimoiy-siyosiy rivojlanishi. SSSRda boshqaruvning ma'muriy-buyruqbozlik tuzimining qaror topishi va mustahkamlanishi. Partiyaning davlat apparatini «mahalliylashtirish» niqobi ostida yurgizgan siyosati. O'zbekiston SSRning yangi Konstitutsiyasini qabul qilinishi va uning respublikada ma'muriy-buyruqbozlik tizimini mustahkamlashdagi roli. Mustabid tuzimning qatog'onlik siyosati.

(A-6, 105-112; A-8, 75-89; Q-6, 36-58;)

11. Jahon urushining boshlanishi. O'zbekistonning bu urushga qatnashish sabablari. (2 soat)

O'zbek xalqining yuksak gumanizmi. Urushning og'ir yillarida o'zbek xalqining asosiy ma'naviy-ahloqiy hususiyatlari va insorparvarligining yorqin namoyon bo'lishi. Ikkinci jahon urushida Qoraqalpog'iston respublikasi mehnatkashlarining faol ishtiropi. Respublika ijtimoiy-iqtisodiy salohiyatini urushga safarbar etilishi - frontga safarbar qilinganlardan tuzilgan milliy brigadalar. Qoraqalpog'istonlik o'g'lolarning jangohlardagi qahramonlik jasoratlari. Frontga yuborilgan qishloq xo'jalik maxsulotlari. Mudofaa uchun shaxsiy jamg'armalar.

(A-8, 95-108; A-16, 79-88; Q-8, 3-15;)

12. Urush yillarida O'zbekiston sanoati va qishloq xo'jaligi (2 soat)

Frontga yuborilgan qishloq xo'jalik maxsulotlari. Mudofaa uchun shaxsiy jamg'armalar. Evakuatsiya qilingan aholiga hamda jangchilar oilalariga g'amxo'rlik va mehribonlik. Depertatsiya qilingan xalqlarni O'zbekistonning xayoti.

(A-9, 95-108; A-12, 79-88; Q-9, 3-15; Q-11, 15-35)

13. Urush yillarida fan, maorif va madaniyat. (2 soat)

Xalq ta'limi, maorif sohasida bajarilgan ishlar, maktab qurilishi. O'qitishning shakl va usullari, maktablarni an'anaviy tugatish, maktablarni pedagogik kadrlar bilan ta'minlanish. Xalq ta'limiga buyruqbozlik nuqtai nazaridan turib yondoshuvning kuchayib borishi. O'zbek adabiyotida A. Fitrat boshchiligida Toshkentda tuzilgan «Chig'atoy gurungi» va ushbu uyushmaning samarali faoliyati. Cho'lon, A.Qodiri, Fitrat, G'ulom Zafariy asarlarini milliy qadriyatlarni yoqlash va himoya qilishdagi beqiyos ahamiyati. 30-yillarning boshlaridagi yozuvchi va adiblar faoliyati, asarlari. O'zbek Milliy dramaturgiyasi va musiqa, teatr va kino. Xotin qizlar mehnatining ijtimoiy-iqtisodiy muammolari. O'zbekiston milliy ziyolilar, ularning ijtimoiy mavqeい.

(A-8, 95-108; A-16, 79-88; Q-29, 3-15; Q-31, 15-35)

14. O'zbekistonning 1946-1985 yillardagi taraqqiyotidagi ziddiyatlar (2 soat)

Ijtimoiy siyosiy tuzum. Kompartiya siyosati va mafkurasidagi ko'zbo'yamachiliklar va uning inqirozga yo'l tutishi. KPSS yakka hukmronligining xalokat tomon borishi. Sh.R.Rashidovning davlat va jamoat arbobi sifatidagi faoliyati. Respublika sanoat taraqqiyotining bir tomonlama yo'nalishi. Sanoat tarmoqlari. O'zbekistonning industrial rivojlanishi – ishchi va mutaxassis kadrlar tayyorlash. Agrar sohadagi yutuq va kamchiliklar, ma'naviy madaniy hayot. Adabiyot va san'at.

(A-16, 27-61, A-17, 52-58; Q-5, 3-51)

15. O'zbekiston mustaqillik yo'lida (1985-1991 yillar). (2 soat)

Mamlakatdagi ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy hayot. O'zbekistonda ijtimoiy-siyosiy inqirozning yanada keskinlashuvi. O'zbek xalqining Milliy o'zligini anglashining boshlanishi. Millatlararo

munosabatlarning keskinlashuvi. Qayta qurish davrida O'zbekiston iqtisodiyoti.
(A-12, 29-75; A-14, 74-75; A-4, 7-19; Q-2, 70-75.)

INFORMATSION TA`MINOT

Asosiy adabiyotlar (darslik va qo`llanmalar)

Asosiy adabiyotlar:

1. Karimov I.A. Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q. T., «Sharq», 1998.
2. Karimov I.A. Amir Temur-faxrimiz, g'ururmiz. Asarlar, 5-jild , Toshkent, «O'zbekiston» 1997.
3. I.A.Karimovning 1, 2, 3, 4,5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 tanlangan asarlari. T., «O'zbekiston», 1990-2005.
4. Karimov I.A. O'zbekiston mustaqillikka erishish ostonasida. T. O'zbekiston. 2011.
5. Asqarov A. O'zbekiston xalqlari tarixi. 1 jild.- T.,1994
6. Sagdullaev A.va boshqalar. O'zbekiston tarixi: davlat va jamiyat taraqqiyoti. T., 2000.
7. O'zbekiston tarixi- T.:Yangi asr avlodi,2003
8. O'zbekiston davlatchiligi tarixi ocherklari. Mas'ul muharrirlar D.A.Alimova., E.V.Rtveladze. T., 2001.
9. O'zbekiston tarixi. T., «Universitet» 1997.
10. O'zbekistonning yangi tarixi. 1, 2, 3-kitoblar. T., «Sharq», 2000.
11. Murtozayeva R.O'zbekiston tarixi.T.:Universitet.2005.

Qo`shimcha adabiyotlar (ilmiy adabiyotlar)

1. Azamat Ziyo O'zbek davlatchiligi tarixi: (Eng qadimgi davrdan Rossiya bosqiniga qadar). T., 2000
2. Axmedov B. O'zbekiston tarixi manbalari. T., «O'qituvchi», 2001.
3. Axmedov B. Tarixdan saboklar. T., 1993y.
4. Rajabova R. va boshqalar. O'zbekiston tarixi.(1917-1993 yillar).T.:O'qituvchi.1994.
5. Bobobekov X.N. Po'latxon qo'zg'oloni. T., 1996.
6. Ziyoev X. O'zbekistonning mustaqillik uchun kurashlari tarixidan. T., 2000.
7. Ziyoev X.Z. Tarix-o'tmisht va kelajak ko'zgusi.-T., 2000.
8. Irgashev F. R., Abduraximova N. A., Suguralieva F. U., Turkistonda mustamlaka moliya xo'jalik idoralarini tizimi. – Toshkent: Akademiya, 2008.
9. Ismoilova J. Farg'ona vodiysisida milliy ozodlik kurashlari. T., 2003.
10. Mustabid tuzumning O'zbekiston milliy boyliklarini talash siyosati: tarix shohidligi va saboqlari. Loyiha rahbari va ma'ul muharrir D.A.Alimova.-T., 2000.
11. Shamsuddinov R. O'zbekistonda sovetlarning quloqlashtirish siyosati va uning fojeali oqibatlari.-T., 2001.

Internetdan olish mumkin bo`lgan ma'lumotlar saytlari

www.ziynet.uz .	www.fvat.uz .
www.edu.uz .	www.turklib.uz .
www.google.uz .	www.mirknig.ru .
www.Ziyouz.com	www.Gov.uz

Mustaqil ta’limni tashkil etishning shakli va mazmuni

Talaba mustaqil ishni tayyorlashda fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakklardan foydalanish tavsiya etiladi:

- ✓ darslik va o’quv qo’llanmalari bo’yicha fan boblari va mavzularni o’rganish;
- ✓ tarqatma materiallari bo’yicha ma’ruzalar qismini o’zlashtirish;
- ✓ maxsus adabiyotlar bo’yicha fanlar bo’limlari bo’yicha yoki mavzulari ustida ishslash;
- ✓ talabalarning o’quv-ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog’liq bo’lgan fanlar bo’limlari va mavzularini chuqur o’rganish;
- ✓ faol va muammoli o’qitish uslublaridan foydalanidigan o’quv mashg’ulotlari.

Mustaqil ish topshiriqlari har bir mavzuning yakunida keltirilgan.

1-modulda – 3 ta (18 s)

2-modulda – 3 ta (18 s)

Seminar mashg`ulotlariga tayyorgarlik ko`rish – 18 s.

Jami : 54 soat

3.1.Mustaqil ta’lim topshiriqlari:

Kurs bo`yicha mustaqil ish hajmi 54 soat belgilangan. Mustaqil ish topshiriqlaridan tashqari uyga vazifa sifatida asat tahlili, ko`rgazmali quroq tayyorlash, Internetdan ma`lumot olish va uni tahlil qilish, ma`ruza yozish, esse yozish, seminarlarga tayyorgarlik ko`rish kabi ishlar belgilangan.

Talabalar mustaqil ta`limining mazmuni va hajmi

(Ma`ruza, amaliy mashg`ulotlari)

Nº	Ishchi o`quv dasturining mustaqil ta`limga oid bo`lim va mavzulari	Mustaqil ta`limga oid topshiriq va tavsiyalar	Bajarilish muddatlari	Hajmi (soatda)
1	O’zbekiston tarixiga oid (XIX asr ikkinchi yarmi XX asr II yarmiga oid) internet saytlarini o’rganish (masalan Turkiston muhitoriyati mavzusi).	O’zbekistonning rus bosqini davriga oid bo’lgan voqealarni internet orqali qidirish va shu saytlarda berilgan mavzularni o’rganish. Topilgan saytlarni ssilkasi bilan keltirish.	3-hafta	10
2	Milliy Chegaralanish siyosati.	Sovet davlati tomonidan 1924-yilda o’tkazilgan milliy-xududiy chegaralanish siyosatining mohiyatini o’rganish. Undagi notenglik xarakatlari xalq norozilik kayfiyatlarii yoritib berish.	4-hafta	10
3	O’zbekistonda mustabid ma’muriy-buyruqbozlik tizimini shakllanishi.	O’zbekistonning ijtimoiy-siyosiy rivojlanishi. SSSRda boshqaruvning ma’muriy-buyruqbozlik tuzimining qaror topishi va mustahkamlanishi. Partiyaning davlat apparatini «mahalliylashtirish» niqobi ostida yurgizgan siyosati. Respublikada ma’muriy-buyruqbozlik tizimini	6-hafta	10

		mustahkamlanishi.		
4	Jamolashtirish siyosati va uning fojiyaviy oqibatlari.	Mustabid tuzimning qatog'onlik siyosati. «Inog'omovchilik», «o'n sakkizlar guruhi», «Qosimovchilik». Partiya, sovet xo'jalik xodimlari, harbiylar, ziyolilar, ruhoniylar, ishchilar va kolxozchilar orasida ham «tozalash» ishlarini o'tkazilishi o'rgnish.	8-hafta	12
5	Qatag'onlik siyosati va uning bosqichlari.	Milliy ziyolilarning qatag'on qilinishi. Xalq og'ir ahvolga tushib qolish asoratlarini faktik materiallar orqali o'rganish va tahlil qilish. 80-yillarda davlat arboblariga bo'lgan xujum xarakatlarini qo'shimcha adabiyotlar orqali yoritib berish.	10-hafta	12

4. Reyting baholash tizimi **4.1. Reyting nazorati jadvali**

Nazorat turi	Reyting baholashlar			Jami	Saralash bali
	1	2	3		
JN (40 %) shu jumladan	15	15	10	40	22
ON (30 b.)		17	13	30	17
YaN (30 b.)	-	-	30	30	17
Jami:	15	30	55	100	55

KUZGI SEMESTR

№		Sentyabr				Oktyabr			Noyabr			Dekabr			Yanvar																		
		1	2-5	7-12	14-19	21-26	28-3	5-10	12-17	19-24	26-31	7	2-7	8	9-14	16-21	23-28	10	11	30-5	12	7-12	13	14-19	21-26	14	15	11-16	16-23	17	25-30		
JN 40%	Amaliy		3						6		6							3		3		1									22		
	Mustaqil ta'lif						6									6						6									18		
ON 30%	Yozma												7									9									16		
	Mustaqil ta'lif															10						4									14		
3	YaN – 30%																														30	30	
	Jami																														30	100	

Eslatma: 1- semestrda o'qitiladigan "O'zbekiston tarixi" fanining o'quv hajmi 114 soatni tashkil etganligi sababli fan koeffitsenti 1,14 bo'ladi. Fan bo'yicha o'zlashtirishni aniqlashda talaba to'plagan bali 1,14 ga ko'paytiriladi va butungacha yaxlitlab olinadi.

Baho	5	4	3	2
Reyting	86-100	71-85	55-70	< 55
Fanni o'zlashtirish ko'rsatgichlari	122-142	101-121	78-99	<77

4.3. JNni baholash mezonlari

“O'zbekiston tarixi” (umumkasbiy) fani bo'yicha joriy baholash talabaning seminar mashg'ulotlaridagi o'zlashtirishini aniqlash uchun qo'llaniladi. JN har bir seminar mashg'ulotlarida so'rov o'tkazish, savol va javob, taqdimot ishlari topshiriqlarini bajarish va himoya qilish kabi shakllarda amalga oshiriladi. Talabaga JN da butun ballar qo'yiladi.

Talabaning amaliy mashg'ulotlarni o'zlashtirish darajasi quyidagi mezon asosida aniqlanadi

Baholash ko'rsat- kichi	Baholash mezonlari	Reyting bali
A'lo, 86-100%	Etarli nazariy bilimga ega. Topshiriqlarni mustaqil bajargan. Berilgan savollarga to'liq javob beradi. Savolning mohiyatiga to'liq tushunadi. Auditoriyada faol. O'quv tartib intizomiga to'liq rioya qiladi. Topshiriqlarni namunali rasmiylashtirgan.	3
Yaxshi, 71-85%	Etarli nazariy bilimga ega. Topshiriqlarni bajargan. Berilgan savollarga etarli javob beradi. Masalaning mohiyatini tushunadi. O'quv tartib intizomiga to'liq rioya qiladi.	2
Qoniqarl i, 55-70%	Topshiriqlarni echishga harakat qiladi. Berilgan savollarga javob berishga harakat qiladi. Savolning mohiyatini chala tushungan. O'quv tartib intizomiga rioya qiladi.	1
Qoniqars iz 0-54%	Talaba amaliy mashg'ulot darsi mavzusiga nazariy tayyorlanib kelmasa, mavzu bo'yicha masala, misol va savollariga javob bera olmasa, darsga sust qatnashsa bilim darajasi qoniqarsiz baholanadi	0.5

4.4. ONni baholash

Oraliq nazorat “O'zbekiston tarixi” fanining bir necha mavzularini qamrab olgan bo'limi bo'yicha, tegishli amaliy mashg'ulotlar o'tib bo'lingandan so'ng yozma ravishda amalga oshiriladi. Bundan maqsad talabalarning tegishli savollarni bilishi yoki muammolarni echish ko'nikmalari va malakalari aniqlanadi. O'kuv yilining 2-semestrinda 2-ta ON o'tkazish rejalashtirilgan bo'lib 20 baldan iborat. ON nazorat ishlari yozma ish va test usilida o'tkazilishi nazarda tutilgan, yozma ish va testsovollari ishchi o'quv dastur asosida tayyorlanadi. ON ga ajratilgan balldan 55% dan past ball to'plagan talaba o'zlashtirmagan hisoblanadi. ON ni o'zlashtirmagan

talabalarga qayta topshirish imkoniyati beriladi. ON bo'yicha olinadigan testlar kafedra mudiri rahbarligida tashkil etiladi va kafedrada o'quv yilining oxirigacha saqlanadi. Agar talaba JNQOB dan 55 balldan yuqori to'plasa va shu ballga rozi bo'lsa YaNga kirmasligi mumkin.

4.5. YaNni baholash

Yakuniy nazorat "O'zbekiston tarixi" fanining barcha mavzularini qamrab olgan amaliy mashg'ulotlar o'tib bo'lingandan so'ng yozma ravishda amalga oshiriladi. Bundan maqsad talabalarning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichlari, ya'ni bilim darajasi yoki muammolarni echish ko'nikmalari va malakalari aniqlanadi. YaN nazorat ishlari yozma usulida ham o'tkazilishi nazarda tutilgan, yozma ish Sovollari ishchi o'quv dasturi asosida tayyorlanadi. ON va JNlarga ajratilgan balldan 55% dan past ball to'plagan talaba o'zlashtirmagan hisoblanadi va YaNga qo`yilmaydi. YaNni o'zlashtirmagan talabalarga qayta topshirish imkoniyati beriladi. YaN bo'yicha olinadigan yozma ish variantlari kafedra mudiri rahbarligida tuziladi va dekanatlarga topshiriladi.

Test usulida YaN ni baholash mezonlari:

YaN baholash test sinov yoki yozma shakllarda o'tkaziladi. Bunda talabalar 30 ta test savoliga javob beradilar (test savolining har biri 1 ballik tizimida baholanadi) yoki yozma ishda belgilangan 5 ta savolga javob yozadi. Agar talaba JNQOBQYaN da 55 balldan kam to'plasa, u holda talaba qayta YaN topshiradi.

5120300 – tarix bakalavriat yo'nalishi 3 kurs 5 semestr uchun

"O'zbekiston tarixi" (umumkasbiy fanlar bloki) fanidan

REFERAT MAVZULARI

1. 1917 yil fevral inqilobi va uning Turkistonga ta'siri
2. 1917 yil Oktyabr davlat to'ntarishi. Turkistonda sho'rolar hokimiyatining o'rnatilishi, uning mustamlakachilik siyosati
- 3 Turkiston muxtoriyati. Uning sho'ro hukumati tomonidan tor-mor etilishi
- 4 Sovetlar hukmronligiga qarshi qurolli harakat bosqichlari
- 5 Farg'ona vodiysida sovellar hukmronligiga qarshi qurolli harakat
- 6 Buxoroda sovetlar hukmronligiga qarshi qurolli harakat
- 7 Xorazmda sovetlar hukmronligiga qarshi qurolli harakat
- 8 Xiva xonligi va Buxoro amirligining ag'darilishi. «Xalq respublikalari»ning o'rnatilishi
- 9 TASSRning tashkil topishi va uning ahamiyati
- 10 O'zbekistonda yangi iqtisodiy siyosat va uning xususiyatlari.
- 11 O'zbekistonda 1921-22, 1925-29 yillardagi yer-suv islohotlari

12. Markaziy Osiyoda milliy davlat chegaralanishining o'tkaziiishi va uning oqibatlari.
- 13 O'zSSRning tashkil topishi
- 14 Sovet davlatining qishloq xo'jaligini jamoalashtirish siyosati va uning oqibatlari
- 15 Sovet davlatining O'zbekistonda iqtisodiy siyosati va uning mustamlakachilik mohiyati(1920-1930 yy.)
- 16 XX asrning 20-30 yillarida Qoraqalpog'iston
17. XX asrning 20-30 yillarida O'zbekistonning ijtimoiy-siyosiy va madaniy hayoti.
- 18 XX asrning 20-30 yillarida ma'muriy-buyruqbozlik tizimining shakllanishi.
Siyosiy qatag'onlar
- 19 O'zbekiston fashizmga qarshi urush yillarida (1941 -1945 yy.)
- 20 1946-1970 yillarda O'zbekistonning ijtimoiy-siyosiy va iqtisodiy ahvoli
- 21 1946-1970 yillarda O'zbekistonda fan va madaniyat. Siyosiy qatag'onlikning davom etishi
- 22 XX asr 70-80 yillarning 1 yarmida O'zbekistonning ijtimoiy-siyosiy va iqtisodiy hayoti.
- 22 XX asr oxirgi choragida O'zbekistonda ekologik holatning keskinlashuvi
- 24 O'zbekiston qayta qurish yillarida (1985 y. aprel - 1991 y.avgust). Ijtimoiy-siyosiy va iqtisodiy ahvolning keskinlashuvi
- 25 O'zbekiston davlat mustaqilligining qo'lga kiritish yo'lidagi ilk qadamlar
- 26 O'zbekiston davlat suverenitetining e'lon qilinishi
- 27 O'zbekiston Respublikasi davlat mustaqilligining umumxalq tomonidan ma'qullanishi
- 28 Islom Karimov - O'zbekiston Respublikasining birinchi Prezidenti
- 29 O'zbekistonning o'ziga xos istiqlol va taraqqiyot yo'li
- 30 O'zbekiston mustaqilligi huquqiy asoslarining yaratilishi
- 31 O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi
- 32 O'zbekistonda Oliy davlat vakillik organi - qonun chiqaruvchi hokimiyatning shakllanishi
- 33 O'zbekistonda milliy davlat tizimining barpo qilinishi, boshqaruvda yangi

usullarniig qaror topishi

34 Mahallaiy davlat hokimiyati tizimidagi o'zgarishlar

35 Kadrlar siyosatida yangicha yo'1 tutilishi

36 Mustaqil O’bekistonda Qoraqalpog’iston davlatchiliginining taraqqiyoti

1- ilova

Ishchi o'quv dasturga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida

o'quv yili uchun ishchi o'quv dasturiga qo'yidagi
o'zgartirish va qo'shimchalar kiritilmoqda:

O'zgartirish va qo'shimchalarni kirituvchilar:

(professor-o'qituvchining I.F.O.)

(imzosi)

Ishchi o'quv dasturga kiritilgan o'zgartirish va qo'shimchalar Ijtimoiy-iqtisodiy fakulteti Ilmiy-uslubiy Kengashida muhokama etildi va ma'qullandi (_____ yil “ ” dagi “ ” - sonli bayonnomma).

Fakultet Ilmiy-uslubiy kengashi raisi:

t.f.n. B.To'vchiboev

